ఎదురులేని మనిషి

ఎన్టీఆర్ జీవితచరిత్ర

- డా. నందమూరి లక్ష్మీపార్వతి

(క్రిందటి సంచికనుంచి కొనసాగింపు)

"రేపు కట్టుకుంటావా?"

"వూ హు - దీపావళికి కట్టుకుంటా"

"నీ ఇష్టం"

"ఇదిగో అరిసెలు తిను"

"వద్దు. రోజూ నాకోసం ఏదో ఒకటి తెస్తావెందుకు?"

"నువ్వు రోజూ జొన్నన్నం తింటావు నాకు చాలా బాధేస్తుంది. అందుకే పెట్టాలనిపిస్తుంది"

"నేనంటే ఎందుకు జాలి"

"నీ మీద జాలికంటే దేవుడిమీద కోపం"

"ఎందుకు?

"ఎందుకేమిటి ఇంత అందాన్నిచ్చి అంత పేదింట్లో ఎందుకు పుట్టించాలి"

"మేమూ బాగా బ్రతికిన వాళ్ళమే. ఎప్పుడూ ఒకరకంగా వుండదు కదా"

"ఏమో ఆ వేదాంతం నాకు తెలియదు"

"సరే నే వెళ్తున్నా. రేపు రాను. నిమ్మకూరు వెళ్ళాలి"

"సరే"

పరిచయం పెరిగి ప్రణయానికి దారి తీస్తున్నది. చదువుమీద ఇద్దరికీ ధ్యాస తగ్గింది. రోజూ గుడికో, కృష్ణానది ఒడ్డుకో, కొండమీదకో, సినిమాకో వెళ్ళటం పరిపాటయింది. ఈ వార్త చూచాయగా వెంకట్రావమ్మకి తెలిసింది. కానీ బాధ్యత తెలిసి కష్టసుఖాల్ని పంచుకుంటున్న కొడుక్కు ఏవిధంగా చెప్పాలో అర్థం కాలేదు. కానీ పెద్దవాళ్ళతో స్నేహం ఏ పరిణామాలకు దారితీస్తుందో నన్నభయం కూడా మరో పక్క వున్నది. చూద్దాం అన్నట్టు నిర్లిప్తంగా వుండిపోయింది.

ఆ అమ్మాయి వాళ్ళ నాన్న పెద్ద ఉద్యోగస్తుడు. ఆయనకు ఇద్దరు కొడుకులు, ఒక్కటే కూతురు కావటంతో అతి గారాబంగా పెంచుకుంటున్నారు. తల్లి కాస్త బద్ధకం మనిషి కావటంతో అమ్మాయి ఆటలు సాగుతున్నాయి. చీకటితో చదువుకునే వంకతో ఇంటి వెనక వరండాలో కూర్చుంటుంది. పాలరాముడు పాలిచ్చే మిషతో లోపలికొస్తాడు. ఇక కబుర్లకు అంతులేదు. ఏదయినా ఎన్నాళ్ళు దాగుతుంది. చురుగ్గా చదివే పిల్ల, చదువులో వెనకబడటంతో తల్లిదండ్రుల కనుమానం వచ్చింది. అంత చీకటితో లేచి చదువుకుంటున్నా మార్కులు సరిగా రావటం లేదేమిటనే ప్రశ్న వచ్చింది. దాంతో తల్లి నిఘా ఎక్కువయింది.

ఒకరోజు దుప్పటిలో దూరి కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకుంటుండగా అమ్మాయి వాళ్ళ అమ్మ తలుపు తీసుకుని వరండాలో కొచ్చింది. లైటేసేసరికి కబుర్లు చెప్పుకుంటున్న ఇద్దరూ కనిపించారు.

ఆమెకు తెలుసు పసిహృదయాలకు పాపం తెలియదని. అయినా ముందు ముందు ఇది ప్రమాదం కావచ్చు కదా. అందుకే ఏం కోప్పడలేదు. తారకరాముడిని దగ్గరకు పిలిచి

"బాబూ! రేపటినుండి మాకు పాలక్కరలేదు"

"సరేనండి" చివరిసారన్నట్టుగా స్నేహితురాలివైపు ఒక్కసారి చూసి మెల్లగా వెళ్ళిపోయాడు. ఇక అంతే మళ్ళీ ఆ ఛాయలకు పోలేదు. తర్వాత తెలిసింది ఆ అమ్మాయిని రాజమండ్రి కాలేజీలో చేర్పించారని. ఎందుకో వెంకట్రావమ్మ తేలిగ్గా గాలి పీల్చుకున్నది.

కొన్ని రోజుల వరకు ఆమె జ్ఞాపకాలు తారకరాముడిని ఎంత వేధించాయంటే ఏ పని మీదకూ మనసు పొయ్యేది కాదు. ఏదో స్తబ్దత. ఆప్తురాలు దూరమయ్యిందే అన్న బాధ. మనసు మూగగా ఘోషిస్తున్నది.

"భావంలో వూపిరిగా - ఆక్రందనలో ఆర్తిగా ఆదరిస్తావనుకున్న నేస్తం
అందుకోలేనంతగా
బాహ్యానికి - భావానికి
మధ్య తెరలు దించావా?
అంతరంగాన్నే కుదించావా?

భావాన్ని భాషలో పొదుపుకోలేని అశక్తత. ఆర్తిగా బాధపడుతున్న మనసుకు సర్దిచెప్పుకోలేని నిరాసక్తత. తన పేద బ్రతుకులో ఇంత ఓదార్పునిచ్చిన నెచ్చెలి ఇక కనిపిస్తుందో లేదో. వసంతలా వచ్చి గ్రీష్మాన్ని మిగిల్చింది. మళ్ళీ చూస్తానో లేదో. ఏమైనా కాలమే గాయాలకు మందు. కొన్ని రోజులకు మాములు స్థితికొచ్చినా మనసులో ఆమె స్మృతి శిలాశాసనంలా కలకాలం మిగిలిపోయింది. స్త్రీకయినా, పురుషుడికయినా తొలివలపు పదిలమయింది. ఏది ఏమయినా తారకరాముడికి ఒక మంచి స్నేహితురాలు దూరమయింది. కాలగమనంలో ఎంతో మంది కలుస్తుంటారు. విడిపోతుంటారు. అది వేరే సంగతి. రైలు ప్రయాణం కదా జీవితం.

తారకరాముడిలో ఆర్ట్ రోజురోజుకూ మెరుగులు దిద్దుకుంటున్నది. తాలిమ్‌ఖానా యజమాని వీరయ్య ప్రబోధాలు వ్యక్తిత్వ వికాసానికి దోహదపడుతున్నాయి. ఆలిండియా ఆర్ట్ కాంపిటీషన్‌లో తారకరాముడి 'రైతు బంధకం' అనే బొమ్మకు ప్రథమ బహుమతి లభించింది. స్నేహితులు, ఇంట్లో వాళ్ళు అందరూ సంతోషించారు.

వీరయ్య భుజం తడుతూ "శభాష్ బిడ్డా! రైతుల దీన పరిస్థితిని ఎంత చక్కగా చూపించావు?"

"ఇంకా నా మనసులో వున్నది పూర్తిగా చూపించలేకపోయానేమో గురువుగారూ ఆరుగాలము కష్టపడి పండించే రైతు పరిస్థితి రోజు రోజుకీ దిగజారిపోతున్నది. మా నాన్ననే చూడండి. ఎంత పెద్ద రైతు. కేవలం నాలుగువేల అప్పుకోసం పొలమంతా అమ్ముకుని పాలవ్యాపారం పెట్టుకోవాల్సి వచ్చింది."

"నిజమే బాబూ - ఒక్కరైతేమిటి దేశమాతే పరాయివాళ్ళ బంధనాల్లో ఇరుక్కుపోయింది. తెల్లాడు ఇష్టం వచ్చినట్టు భారతీయులను ఆడిస్తున్నాడు"

"గురువుగారూ! కరువొచ్చి, తిండిలేక నానా అవస్థలు పడుతుంటే మళ్ళీ యుద్ధమెందుకండీ!?" ఒక కుర్రాడడిగాడు.

"అదా పొగరుబట్టి, తిని కూర్చోలేక. జర్మనీ నియంత హిట్లరు యూరప్‌లో చాలా దేశాలు ఆక్రమించాడు. వాడికి ఇటలీ ముస్సోలీనీ, జపాన్ టోజో తోడయ్యారు. ఈ ప్రపంచాన్ని గుప్పిట్లో పెట్టుకోవాలంట. ఇప్పుడు రష్యామీదకు వెళ్ళారు."

"రష్యాతో యుద్ధమైతే భారతదేశానికి సంబంధమేముంది?" తారకరాముడడిగాడు.

"అదేగదా మన ఏడుపు. బలవంతంగా మన నాయకులతో సంప్రదింపులు లేకుండా ఈ తెల్లాళ్ళు భారతీయుల్ని యుద్ధానికి పంపిస్తున్నారు"

"ఇది చాలా దారుణం. వాడు వీడు మన తాత ముత్తాతలా? ఈళ్ళకోసం మనవాళ్ళు ప్రాణం ఎందుకు పోగొట్టుకోవాలి?" ఒక కుర్రాడు ఆవేశంగా అన్నాడు.

"అన్నీ దారుణాలే. వ్యాపారం పేరుతో మననెత్తిమీద కెక్కింది చాలక మనాళ్ళను కుక్కలకంటే హీనంగా చూస్తున్నారు. బోసుబాబు చెప్పినట్లు తెల్లకుక్కల్ని ఎక్కడికక్కడే తెగ నరికితే బాగుండును" తారకరాముడికి కళ్ళెర్రబడ్డాయి.

"తారకం బాబూ! ఈ ఫాసిజం వల్ల ప్రజాస్వామ్యానికి వచ్చే ప్రమాదాన్ని గుర్తించే గాంధీగారు వ్యష్టి సత్యాగ్రహం ప్రారంభించారు"

"అంటే?"

"అహింసావ్రతులైన సత్యాగ్రహులు మాత్రమే ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొనాలి. 'క్విట్ ఇండియా' అనే నినాదమే వీరి ఆయుధం. ఈ ఉద్యమం మన ఆంధ్రాలో కూడా ఊపందుకుంది. ఏ జైలు చూసినా కిటకిటలాడుతున్నది"

"స్వాతంత్ర్యం వస్తుందంటారా?" ఒక కుర్రాడు ఆశగా అడిగాడు.

"ఎందుకు రాదు. అందరూ ఏకమై పోరాడినప్పుడు వాడెంత? వాడి బలమెంత?"

"ఈ క్విట్ ఇండియా ఉద్యమంలో మమ్మల్ని కూడా పాల్గొనమంటారా?"

"అందరికీ అవకాశం లేదు. గాంధీగారే స్వయంగా అర్హతలున్న వ్యక్తులకే ప్రవేశం కల్పిస్తున్నారు. ఆచార్యవినోబాభావే, నెహ్రూ ఇలాంటి వాళ్ళకే అవకాశముంది"

"సరేలే మనం వాళ్ళంత వాళ్ళం కావాలంటే పది జన్మనెత్తాలి. ఈ రోజుకు ఇంటికి పోదాం పదండిరా."

"వస్తాం గురువుగారూ"

"సరే వెళ్ళిరండి."

ఆ సాయంత్రం ఇంటికొచ్చేసరికి బడి ఎగ్గొట్టి చిన్నాయన లక్ష్మయ్యకి చక్కటి కథ అల్లి చెబుతున్నాడు. పక్కనే స్నేహితుల కోరస్. ఏమిటో విందామని తారకరాముడు పక్కనే నిలబడ్డాడు. అన్నను చూడకుండా తెగ కోతులు కోస్తున్నాడు.

"అయితే బడికెళ్ళకుండా కొండమీదకి ఎందుకు వెళ్ళావు?" తొట్లో కుడితి చేత్తో కలియబెడుతూ అన్నాడు లక్ష్మయ్య.

"ఎందుకేవిటి నాన్నా, మీకీ విషయం తెలియదా?" చిన్నాయన మాటల్లో ఆశ్చర్యం.

"చెప్పందే"

"అయ్యో బెజవాడంతా అక్కడే వుంటే నీకు తెలియక పోవటమేమిటి?"

"సరేలే చెప్పరా ఈ సోదంతా ఎందుకు?"

"అన్న కూడా వచ్చాడు నాన్నా"

చిన్నాయన అబద్దానికి తారకరాముడు తెల్లబోయాడు. "అన్న కూడానా?" లక్ష్మయ్య ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

"అవును మరి వచ్చి నాయన ఎవరనుకున్నావు. హిట్లరు తెలుసా?"

"ఇట్లరా?" యుద్ధవార్తలు మాటిమాటికీ వింటుండం చేత హిట్లరెవరో లక్ష్మయ్యకి తెలుసు.

"ఆ మరీ మా స్కూలు పిల్లలు, మాస్టర్లు అంతా అక్కడే వున్నాం"

కపటం ఎరగని ఆయనకు అది ఎట్లా సాధ్యమో తెలియదు.

"అయితే నీతో మాట్లాడాడా?"

"మాట్లాడటమేమిటి ఇట్టా షేక్ హాండిచ్చాడు" తండ్రి చేయి పట్టి వూపుతూ అన్నాడు.

"ఏవే చినబాబు ఇట్లరు దగ్గరకెళ్ళొచ్చాడంట"

"సరేలే వచ్చి అన్నం తినమను" లోపలనుండి వెంకట్రావమ్మ కేక పెట్టింది.

లక్ష్మయ్య అటు తిరిగేసరికి తారకరాముడు కనబడ్డాడు.

"ఇద్దరూ కలిసే వచ్చారంట్రా - నువ్వు కూడా వెళ్ళావంటే నమ్మలా. నిజమేనన్నమాట."

"అవున్నాన్నా తమ్ముడు హిట్లరుతో ఏం మాట్లాడాడని. ఇంగ్లీషులో దంచికొడతంటే ఆయన ఏం చెప్పలేక నోరుమూసుకున్నాడు"

"ఈడికి ఆ భాషెప్పుడొచ్చిందిరా, నాకు తెలియకుండా"

"ఈ రోజే నాన్నా, హిట్లరుతో మాట్లాడాలి కదా! కదరా తమ్ముడూ?"

"ఆఁ.. అవును. కాదు.. కాదు"

అన్న గొంతు వినగానే చిన్నాయన ఒక్క పరుగుదీయబోయాడు. గబుక్కున చెయ్యి గట్టిగా పట్టుకుని చెవి మెలిపెడుతూ "ఏరా నాన్నకి రోజుకో కథ చెబుతున్నావా? ఇన్ని అబద్ధాలు ఎక్కడ నేర్చుకున్నా"

"అబ్బ వదిలి పెట్టన్నా నెప్పిపుడుతుంది"

"పుడుతుందిరా. నీకు ఫీజులు కట్టి, పుస్తకాలు కొనిచ్చి చదువుకోమంటే రోజూ బడెగ్గొడుతున్నావే? మేమెంత బాధపడాలి"

"ఇకెళ్తానన్నా వదిలిపెట్టు" త్రివిక్రముడు ఏడుస్తూ అన్నాడు.

"అయితే వీడు చెప్పిందంతా అబద్ధమంట్రా"

"కాకేమిటి నాన్నా! ఎక్కడో రష్యాలో యుద్ధం చేస్తున్న హిట్లరు ఇక్కడికెందుకొస్తాడు. వచ్చినా మాట్లాడటం ఏమిటి? వాడేం చెప్పినా నమ్మి వాడిని పాడు చేస్తున్నారు"

"అయితే బడికి సరిగా పోవట్లేదా?"

"పోతే అన్నిటిల్లో సున్నా మార్కులెందుకొస్తాయి?"

"నువ్వు సరిగ్గా చదివితే చదువు. లేదంటే మానేసి నాన్నకు సాయం చెయ్యి. ఇలా బలాదూరు తిరిగి ఇంటి పరువు పాడు చెయ్యొద్దు జాగ్రత్త" తారకరాముడు కోపంగా లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు. వెంకట్రావమ్మ బుగ్గలు నొక్కుకుంది.

ఇంట్లోకి వస్తూనే జేబులో నుండి ఒక పొట్లం తీసాడు.

"బుల్లీ! ఇటురా"

"ఏవిట్రా"

"ఇయ్యేంటో చూడు" ఎర్రకాగితం విప్పగానే తళతళలాడుతూ బంగారు కాసులు బయటపడ్డాయి.

"ఇవెక్కడియ్యి?" ఆమె చేతిలోకి తీసుకుంటూ అడిగింది.

"ఇప్పటిదాకా కొట్లో. ఇకమీదట మనింట్లో. నీకేనమ్మా కొన్నాను"

"తారకం ముంత పగల కొట్టావా?"

"ఆ.. సంవత్సరం నుండి దాచిన డబ్బు. మొత్తం ఇరవై కాసులొచ్చాయి చూడు" కొడుకు ప్రేమకు కన్నతల్లి ఆనందంతో మహార్ణవమైంది. ఎగిసిన అలలా మనసుకు తాకిన ప్రేమ భావన పైకి పొంగి ఆపుకోలేక కొడుకును ముద్దుపెట్టుకున్నది.

అది చాలు తారకరాముడికి. తన శ్రమంతా ఫలించినట్టే. తల్లి కంట్లో వెలుగు దీపాలు చూడాలనేదే అతని తపన. తన తల్లి దేవత. కాలం కలసి రాక ఈ పేదరికంతో బాధ పడుతున్నది. తన చిన్నప్పుడు ఒంటి మీద ఎన్ని నగలుండేయి. తన చదువుకోసం ఆమె మొత్తం త్యాగం చేసింది. ఆ తల్లికి ఏమిచ్చి ఋణం తీర్చుకోగలడు. 'మాతృదేవి పసిడి పాదాలనర్పించు ఒక్క కమలమై పూచినా చాలు. ఈ భావనకే భాష రావాలి? అనుభూతి మనస్సులు పొందేదే అపురూపమైన అనుభవం.'

మీసాల నాగమ్మ

ఎస్.ఆర్.ఆర్ కాలేజీ ఆవరణ సందడిగా వున్నది. ప్రాచ్య పాశ్చాత్య సంస్కృతల సమ్మేళనంతో కూడిన వాతావరణం ఏదో అసహజంగా కనిపిస్తున్నది. ఎక్కువ ఇంగ్లీషు ప్యాంట్లు, కొన్ని బెంగాలి పైజమాలు. అక్కడక్కడా పాతతరానికి గుర్తుగా పంచెకట్టులు. ఆడపిల్లల్లో మాత్రం ఏ మార్పూ లేదు. తెలుగుతనం కనిపించేలా ఓణీ, పరికిణీలు. ఎవరికీ క్లాసులోకెళ్ళే ఉద్దేశ్యం వున్నట్టు లేదు. బయటే హడావుడిగా తిరుగుతున్నారు.

తెలుగు లెక్చరర్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ దగ్గర స్టూడెంట్సంతా గుంపుగా మూగారు. నెలాఖరుకు జరగబోయే వార్షికోత్సవంలో ఎవరేం చెయ్యాలని అడుగుతున్నారు. ఆయన ఊపిరి తిప్పుకోలేక, మధ్య మధ్య విసుక్కుంటున్నారు.

"ఏవైనా సరే మాస్టారూ! ఈ సంవత్సరం మంచి కార్యక్రమాలుండాలి"

"సరేలే నాయుడూ ముందు నువ్వు దేనికి పనికొస్తావో చూడు"

"వీడా మాస్టారూ! మేకప్పు సామాను అందిస్తాడులే"

అందరూ నవ్వారు ఆ మాటలకు

"అరేయ్! ప్రవరాఖ్యుడొస్తున్నాడు రోయ్"

మాస్టారు కుతూహలంగా తొంగి చూసారు. తారకరాముడు తల ఎటూ తిప్పకుండా తిన్నగా నడిచొస్తున్నాడు.

"అయితే 'వరూధునీ ప్రవరాఖ్య' అయితే బాగుంటుంది మాస్టారూ. మన రాముని ప్రవరాఖ్యునిగ వేయించొచ్చు"

"వాడి మొహం. అందం తప్ప నటనేమొచ్చు" మరో కుర్రాడు అక్కసుగా అన్నాడు.

"నీ మొహానికి అది కూడా లేదుగా" మరో కుర్రాడందుకున్నాడు.

"ఆపండి గోల. అందుకే అన్నారు విద్యార్థీ శతమర్కటః అని"

"అంటే ఏమిటి మాస్టారూ?" మరో జిజ్ఞాసువు ఆరాగా అడిగాడు.

"నువ్వేనా నాయనా అడిగింది. సరిగ్గా సరిపోతావు"

"ఒక్కో విద్యార్థి నూరు కోతులతో సమానం. అనవసరంగా నా బుర్ర తినేస్తున్నారు. వెధవగోలా మీరూనూ" సత్యన్నారాయణ విసుక్కున్నారు.

"సరే మీరు చెప్పండి"

"అయితే వినండి - నేను రాసిన 'కిన్నెరసాని' గేయనాటకం, 'రాచమల్లుని దౌత్యం' నాటకం అయితే ఎలా వుంటుంది?"

"కిన్నెరసాని ఎవరు మాస్టారూ?"

"ఆవిడా? సినిమా తార కదూ" మరొకడు కొంటెగా అనడంతో మాస్టారుకు కూడా నవ్వొచ్చింది.

"వెధవాయిలు. అన్నీ కలిబుద్ధులే. ఒక్కడికీ మంచీ మన్నన లేదు. ఆ రామారావు చూడు ఎంత బుద్ధిమంతుడో"

"మేమంతకంటే బుద్ధిమంతులమండీ"

"సరేలే మిమ్మల్ని మీరే పొగుడుకోవాలి. క్లాసులకు పొండి. రేపు నిర్ణయించి చెబుతాను."

తారకరాముడు వస్తూనే మాస్టారికి నమస్కరించాడు.

ఆప్యాయంగా భుజం మీద చెయ్యేసి

"రామారావ్ నాటకం వేస్తావటోయ్" ఆదరంగా అడిగారు.

"నేను నాటకం వెయ్యటమేమిటి? నా ముఖం నాకేం వచ్చు"

"అదేనోయ్. నీ ముఖమే కావాలి. ఆ ఒడ్డూ పొడుగూ, నీ పర్సనాలిటీకి తగిన చక్కటి పాత్ర వుందోయ్ వేయరాదూ"

"వద్దులే మాస్టారూ! అందరూ నవ్వుతారు? అయినా ఆలోచించుకోనివ్వండి."

"సరే రేపు చెప్పు. వెళ్ళిరా"

వెళ్ళిపోతున్న తారకరాముడిని సాలోచనగా చూస్తుండిపోయారు కవిసామ్రాట్.

తారకరాముడు స్కూల్ ఫైనల్ పాసయ్యాక ఈ కాలేజీలో చేరాడు. స్నేహితుల్లో మోహన్రావు తప్ప మిగిలినిద్దరూ ఫెయిలయ్యారు. కొడుకు పాసయ్యాడన్న వార్త విని రామయ్య పొందిన సంతోషం ఇంతా అంతా కాదు. తను నీరు పోసిన మొక్క ఎదుగుతున్నది. బాగా ఎదిగి తమ కుటుంబానికే నీడనిస్తుంది. ఆయన నమ్మకం అది. చంద్రమ్మ పనికట్టుకుని వూరంతా చెప్పొచ్చింది మా అబ్బాయి పాసయ్యాడని. వెంకట్రావమ్మ ఆ రోజు కొడుక్కు దిష్టితీసిపోసింది.

కాలేజీలో చేరినప్పుడు కూడా తారకం బాబుకు ఏ గ్రూపు తీసుకోవాలో తెలియదు. చెప్పేవాళ్ళు లేరు. ఎవరో స్టూడెంట్స్ చర్చించుకుంటుంటే ఆ పేరే ఖాయపర్చుకున్నాడు. 'టు హిస్టరీస్ అన్డ్ లాజిక్' దాని ప్రయోజనమేమిటో, తనకెంత ఉపయోగపడుతుందో కూడా తెలియదు. అర్ధమయినా కాకపోయినా కష్టపడి చదువుతున్నాడు. అసలా కాలేజీలో ఆర్ట్సు తప్ప సైన్స్ గ్రూపులు లేవు. కొత్తగా పెట్టారు. శ్రీ రాజా రంగయ్యప్పారావు కాలేజీ. తారకరాముడు కాలేజీలో చేరిన కొద్ది రోజులకు బందర్ రోడ్‌లో దయ్యాలమేడ కొన్నారు. అక్కడే రామాటాకీస్ ఎదురుగా వెయ్యి గజాల స్థలం తీసుకుని పాకేసుకున్నారు. ఆవులు, గేదెలు పెరిగాయి. పాల వ్యాపారం బాగా కలిసొచ్చింది. నాగయ్య పొలం అమ్ముతున్నాడని తెలిసి లక్ష్మయ్య తన పిత్రార్జితం కొనుక్కోవాలని ఆశతో వున్న పొలం కూడా అమ్మి పాలమీద ఇన్నాళ్ళూ దాస్తూ వచ్చిన డబ్బంతా కలిపి నాగయ్యకిచ్చేసాడు. అయితే ఇంకా పొలం రిజిస్టరు కాలేదు.

చూడటానికొచ్చిన రామయ్యతో తారకరాముడన్నాడు.

"నాన్నా! కాలేజీలో నాటకం వెయ్యమంటున్నారు. వెయ్యనా?"

"నీ ముఖం ఇంకా వెయ్యనా అంటావేమిటి? అది మన వంశంలోనే వుంది. తప్పకుండా వెయ్యి."

"ఏమో ఆ గొడవేంటో నాకు తెలియదు"

"నేనున్నానుగదా. నీకెందుకు బ్రహ్మాండంగా నేర్పిస్తా."

చిన్నాయన అడిగాడు.

"అన్నా! నేనెయ్యనా?"

"ఏడిశావ్ డోలుపుల్లా! చదువు మానేసి బలాదూర్ తిరుగుతున్నావ్. ఇక నాటకాలేస్తాడంట."

"చదువు రాకపోతే నాటకం వెయ్యకూడదా? అన్నయితే వెయ్యిమంటావు" చిన్నాయన ఉడుక్కుంటూ అన్నాడు.

"అదికూడా అందరికీ అబ్బదురా. దానికి వేరే లక్షణాలుండాలి"

"అంతేలే. నీ ముందు నేనెందుకూ పనికిరానోణ్ణి. అయినా నాకెందుకీ గొడవ. తిని తిరగక. అమ్మా! అన్నం పెట్టు" చిన్నాయన లోపలికెళ్ళాడు. ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు.

"అయ్యో ఇదేమిటి రామారావు. ఆ మీసాలు తియ్యలేదేమిటి"

"మీసాలు ఎందుకు తీస్తాను మాష్టారూ"

"తియ్యకపోతే ఎట్లాగయ్యా? నువ్వు వేసేది ఆడవేషం, ఆడదానికి మీసాలేంటి నా బొంద"

"వేషం ఆడదే అయినా నేను మగాడ్ని కదా మాష్టారూ"

"నీ ముఖం ముందు వాదన మాని అవి తీసెయ్యి"

"వద్దు మాస్టారు. మగాడికి మీసమే రోషం. అందులో తెలుగువాడ్ని. తియ్యమన వద్దండి."

"వెంకటేశ్వరరావూ ఆ బ్లేడు ఇలాగ పట్టుకురా బోడి రసమంట. మీసం తియ్యడంట, అదేమిటో చూస్తాను"

వెంకటేశ్వరరావు బ్లేడు తీసుకొచ్చేసరికి తారకరాముడు బయటకు పరుగెత్తాడు. బ్లేడు పుచ్చుకుని గురువు వెంటపడ్డాడు. కాసేపు పరుగెత్తి అలిసిపోయిన విశ్వనాధ వారు విసుక్కుంటూ మేకప్ రూముకు వెళ్ళిపోయారు. వెనకనే పిల్లిలా వచ్చిన తారక రాముడు మేకప్ మాన్‌తో కొంచెం కనపడనీయకుండా మీసాలు సరిచేయించుకున్నాడు. ఆ తర్వాత నాటకం మొదలయింది. నలగామరాజు దగ్గరకు రాచమల్లు రావటం పక్కనే వున్న నాగమ్మ సంధికుదరకుండా చెడగొట్టడం, బ్రహ్మనాయుడి మీద కత్తికట్టడం, దానికి ఆమె నెరిపిన రాజనీతి అన్ని సన్నివేశాలూ అద్భుతంగా నడిచాయి. నాగమ్మ పాత్రలో తారకరాముడు లీనమయ్యాడు.

ప్రేక్షకుల్లో కదలిక లేదు. కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నారు. ఆ నటనకు మైమరచి పాత్రకున్న లోపం కూడా మర్చిపోయారు. ఆనాటి వాతావరణంలోకి అందరూ వెళ్ళిపోయారు. మహానటుడయిన రామయ్యకి ఆనందంతో గుండె ఎగిసిపడినట్లయింది. తన కొడుకులో ఇంత నటుడు దాగున్నాడా? ఆయన ఆశ్చర్యపోతున్నాడు. నాటకం అయ్యాక అందరూ తారకరాముడిని చేతులమీదకెత్తుకున్నారు. మీసాలు తియ్యలేదని కోపం వున్నా ఆ నటన చూసాక సత్యన్నారాయణ శిష్యుడిని గాఢంగా కౌగిలించుకున్నారు.

"నాగమ్మ పాత్ర బాగా నటించావోయ్ రామారావ్"

"వట్టి నాగమ్మకాదు మాస్టారూ. మీసాల నాగమ్మ" పక్కనే వున్న కుర్రాడన్న మాటలకు అందరూ నవ్వారు.

ఇంటికొచ్చాక రామయ్య చేసిన హడావుడీ అంతా ఇంతా కాదు. వెంక్రటావమ్మ చేత పదిసార్లు ఆ దిష్టీ, ఈ దిష్టీ అన్నీ తీయించాడు. కొడుకు లేకుండా చూసి నటన వర్ణించి వర్ణించి మరీ చెప్పాడు. దాని సందర్భంగా చిన్నాయన్ని ఎందుకూ పనికిరావని తిట్టిపోసాడు. ఆయన అలిగి రెండురోజుల దాకా ఇంటికి రాలేదు. ఆ రాత్రి పడుకునే ముందు రామయ్య కొడుకుతో చెప్పాడు. "తారకం నువ్వు మధ్య మధ్య నాటకాలు చూస్తూండు. పెద్ద పెద్ద వాళ్ళ నటన చూస్తే అందులో మెలుకువలు తెలుసుకోవచ్చు."

"నాకెక్కడ తీరుతుంది నాన్నా! ఇంటిపని, కాలేజీ పనితోనే సరిపోతున్నది"

"నీకు తెలియదు. కళ అనేది తయారు చేసుకునేది కాదు. అది పుట్టుకతో వచ్చేది. అందరికీ సాధ్యం కాదు. వున్నదాన్ని మెరుగుపర్చుకోకపోతే మనకు మనవే కాకుండా సమాజానికి అన్యాయం చేసినవాళ్ళమవుతాం."

తారకరాముడు తండ్రిని ఆశ్చర్యంగా చూసాడు. అయనలో అనుభవాలతో పండిన ఒక కొత్త మనిషి కనిపిస్తున్నాడు. మొదటిసారిగా నూతన భావాలకు తెరతీసినట్లయింది. తనలోని కళాకారుడు బయటికి తొంగి చూసినట్లయింది. ఆ ఆలోచనతోనే తెలియకుండా నిద్రపోయాడు.

ఆనందంతో కడుపు నిండిపోయిన రామయ్యకి నిద్రపట్టలేదు. తన కలలకు ప్రతిరూపంగా కనిపిస్తున్న కొడుకును చూస్తే తృప్తిగా అనిపించింది. ఆ సంతోషంతో పెద్దగా గొంతెత్తి పద్యం అందుకున్నాడు. 'జెండాపై కపిరాజు' పక్కవాటాలో నిద్రపోతున్న ఇంటివాళ్ళ పిల్లలు ఉలిక్కిపడి లేచి ఏడుపందుకోవటంతో ఆ పనికి స్వస్తి చెప్పి ఆయన కూడా నిద్రకు ఉపక్రమించాడు. చాలా రోజుల తర్వాత ప్రశాంతంగా నిద్రపోయింది ఆరోజే.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments